

Brusel 12. května 2016
(OR. en)

8833/16

DEVGEN 91
ACP 69
RELEX 380
SOC 249
WTO 130
COMER 59
FDI 8

VÝSLEDEK JEDNÁNÍ

Odesílatel:	Generální sekretariát Rady
Datum:	12. května 2016
Příjemce:	Delegace
Č. předchozího dokumentu:	8577/16
Předmět:	EU a odpovědné globální hodnotové řetězce – závěry Rady (12. května 2016)

1. Delegace naleznou v příloze závěry Rady o EU a odpovědných globálních hodnotových řetězcích, ve znění přijatém Radou na jejím 3462. zasedání konaném dne 12. května 2016.

Závěry Rady o EU a odpovědných globálních hodnotových řetězcích

Úvod

1. Rada konstatuje, že se globální hodnotové řetězce staly významnou charakteristikou vzorců globální produkce. Spolu s komplexností globálních hodnotových řetězců vyvstává nutnost zvýšeného a proaktivního úsilí v EU i v zahraničí, aby bylo zajištěno jejich odpovídající řízení za účelem inkluzivního a udržitelného růstu. Rada v tomto ohledu připomíná, že jedním z cílů EU je zajistit, aby byl inkluzivní hospodářský růst a rozvoj spojen se sociální spravedlností, lidskými právy, včetně základních pracovních norem, a udržitelnou praxí a politickými rámci v oblasti životního prostředí.¹ Rada zdůrazňuje, že tato otázka je obzvláště relevantní v kontextu rozvoje, protože rozvojové země často čelí významným výzvám, pokud jde o udržitelný rozvoj a růst pro ty nejzranitelnější.
2. Rada podtrhuje klíčovou úlohu Agendy pro udržitelný rozvoj 2030 včetně akčního programu z Addis Abeby a připomíná své závěry ze dne 26. května 2015², přičemž obzvláště zdůrazňuje nutnost podpořit soudržnost politik, podpůrné politické rámce a mobilizaci soukromého sektoru. Rada taktéž připomíná Agendu pro změnu³, která zaměřuje obchodní a rozvojovou politiku EU na nejméně rozvinuté země a na země, které to nejvíce potřebují, a to i ve formě obchodních preferencí nebo pomoci na podporu obchodu.

¹ Článek 3 SEU.

² Dokument 9241/15.

³ Dokument 15560/11 – COM(2011) 637 v konečném znění.

3. Rada připomíná své závěry ke sdělení Komise nazvanému „Obchod pro všechny: Cesta k zodpovědnější obchodní a investiční politice“⁴ a zdůrazňuje, že nástroje obchodní politiky EU mohou přispět k udržitelnému rozvoji, lidským právům a řádné správě věcí veřejných. Rada vítá pracovní dokument útvarů Komise⁵, který obsahuje informace o provádění sdělení nazvaného „Obchod, růst a rozvoj“⁶ a opatřeních navazujících na závěry Rady o přístupu EU k obchodu, růstu a rozvoji v příštím desetiletí. Rada rovněž vítá iniciativy na podporu mezinárodně přijímaných norem v oblasti životního prostředí, stejně jako pracovních práv a bezpečnosti a zdraví při práci s našimi partnery (např. bangladéšský pakt udržitelnosti – „Bangladesh Sustainability Compact“ a iniciativa věnovaná pracovním právům v Myanmaru – „Labour Rights Initiative“).
4. Rada připomíná své závěry ke sdělení Komise nazvanému „Posílení úlohy soukromého sektoru při dosahování udržitelného růstu podporujícího začlenění v rozvojových zemích“⁷ a poukazuje na to, že sociální odpovědnost podniků, zapojení soukromého sektoru a zodpovědné řízení globálních hodnotových řetězců jsou nutné k dosažení inkluzivního a udržitelného hospodářského růstu a vytváření obchodních příležitostí. Zásadní význam má v tomto směru udržitelné získávání přírodních zdrojů a udržitelné hospodaření s nimi.
5. Výrazný přínos může představovat účast mikropodniků a malých a středních podniků v globálních hodnotových řetězcích. Nadnárodní podniky by mohly hrát konstruktivní roli při navazování partnerství s mikropodniky a malými a středními podniky a při usnadňování šíření poznatků, dovedností a technologií, a to i pokud jde o dodržování environmentálních a sociálních norem.

⁴ Dokument 14708/15.

⁵ Dokument 6554/16 – SWD(2016) 47 final.

⁶ Dokument 5887/1/12 REV 1 – COM(2012) 22 final.

⁷ Dokument 16856/14.

6. Rada oceňuje příspěvek strategie EU pro sociální odpovědnost podniků⁸, společného sdělení Komise a vysoké představitelky Unie nazvaného „Zodpovědné získávání nerostných surovin pocházejících z oblastí postižených konfliktem a vysoce rizikových oblastí“⁹ a akčního plánu EU pro oběhové hospodářství¹⁰. Rada zdůrazňuje, že sociální odpovědnost podniků či zodpovědné chování podniků¹¹ jsou důležité pro stimulaci udržitelného rozvoje, tvorbu důstojných pracovních míst i posílení sociálního a ekonomického postavení všech, zejména žen a mladých lidí, stejně jako zranitelných skupin včetně osob se zdravotním postižením.

⁸ Dokument 16606/11 – COM(2011) 681 v konečném znění.

⁹ Dokument 7704/14 – JOIN(2014) 8 final.

¹⁰ Dokument COM (2015) 614 final.

¹¹ EU používá pojmy sociální odpovědnost podniků či zodpovědné chování podniků jako vzájemně zaměnitelné. Strategie EU pro sociální odpovědnost podniků definovala v roce 2011 sociální odpovědnost podniků jako „odpovědnost podniků za dopad jejich činnosti na společnost“ a zdůraznila, že „aby podniky bezezbytku naplňovaly svoji sociální odpovědnost, měly by mít systém pro začleňování sociálních, environmentálních a etických otázek a hledisek týkajících se lidských práv a zájmů spotřebitelů do své podnikatelské činnosti a hlavní strategie, a to v úzké spolupráci s příslušnými zúčastněnými stranami“.

7. Rada poukazuje na důležitost inkluzivního a udržitelného přístupu, jak byl dohodnut v cílech udržitelného rozvoje Agendy 2030, zejména cílech spočívajících v udržitelné výrobě, udržitelné spotřebě a důstojné práci, a vítá posílenou mezinárodní spolupráci v oblasti zodpovědného chování podniků. Rada oceňuje důležitou práci, již vykonává EU a její členské státy při podpoře provádění a monitorování úmluv OSN v oblasti změny klimatu a biologické rozmanitosti i mezinárodně uznávaných pokynů a zásad. Mezi ně patří směrnice Organizace pro hospodářskou spolupráci a rozvoj (OECD) pro nadnárodní společnosti, stejně jako Pokyny OECD pro náležitou péči v zodpovědných dodavatelských řetězcích nerostných surovin z oblastí postižených konflikty a vysoce rizikových oblastí, obecné zásady OSN v oblasti podnikání a lidských práv a zásady odpovědného investování do zemědělských a potravinových systémů Výboru pro celosvětové zajišťování potravin. Rada vítá činnost Mezinárodní organizace práce (MOP) v této oblasti a těší se na aktivní kolektivní účast na diskusích o důstojné práci v rámci globálních dodavatelských řetězců¹² na 105. zasedání Mezinárodní konference práce v červnu 2016. Rada plně podporuje prohlášení vedoucích představitelů na summitu skupiny G7 konaném v roce 2015, v němž se uznává společná odpovědnost vlád a podniků za podporu odpovědných dodavatelských řetězců a společné prosazování porozumění náležité péče. Rada rovněž podporuje skutečnost, že vedoucí představitelé skupiny G20 uznávají, že je důležité podporovat bezpečnější a zdravější pracovní místa, a to i v rámci udržitelných globálních dodavatelských řetězců (summit v Antalyi v roce 2015). Rada připomíná, že EU a její členské státy budou dále prosazovat transparentní, vstřícné a spravedlivé mezinárodní daňové prostředí v souladu se zásadami řádné správy věcí veřejných. Měla by být posílena finanční transparentnost; to by mohlo zahrnovat související výměny v tomto směru mezi příslušnými orgány.

¹² „Dodavatelské řetězce“ a „hodnotové řetězce“ jsou podobné pojmy, které se vztahují k celému výrobnímu řetězci od zpracování surovin po výrobky určené pro koncové uživatele. V závislosti na kontextu je možné pojmem „dodavatelský řetězec“ odkazovat konkrétně na proces, kdy jsou do produkce a distribuce určité komodity zapojeny všechny strany, a pojmem „hodnotový řetězec“ na soubor vzájemně propojených činností, jimiž podnik zvyšuje hodnotu určitého produktu. Zde je však používáme jako vzájemně zaměnitelné.

8. Rada zdůrazňuje, že EU a její členské státy, jež jsou společně největším trhem na světě a hlavním poskytovatelem pomoci na podporu obchodu (kdy se na podporu potřeb spojených s obchodem vynakládá více než jedna třetina celkové oficiální rozvojové pomoci EU), mohou tuto pozici pákovým efektem podpořit a učinit globální hodnotové řetězce udržitelnějšími a inkluzivnějšími, a to zejména na těch trzích, kde si na živobytí vydělávají ti nejméně.

Zvýšení našeho společného úsilí

9. Rada vybízí Komisi a členské státy, aby i nadále zajišťovaly, že politiky budou přispívat k podpoře udržitelnosti v globálních hodnotových řetězcích, a prosazovaly zásady sociální odpovědnosti podniků, zejména tak, že budou tyto zásady respektovat při přípravě nástrojů politiky EU a prostřednictvím projektů financovaných EU. Rada dále vybízí Komisi, aby zlepšila uplatňování náležitě péče a podporovala dialog a spolupráci mezi všemi relevantními veřejnými i soukromými zúčastněnými stranami s cílem dosáhnout rovných podmínek na celosvětové úrovni a provést politická opatření zaměřená na podporu např. náležitě péče věnované lidským právům na úrovni podniků. Zodpovědné podnikání může nakonec jako takové podniku přinést konkurenční výhodu. Rada znovu potvrzuje, že je důležité soustavně podporovat posilování vnitrostátních regulačních systémů pro udržitelné a inkluzivní trhy.
10. Rada vítá, že jsou do všech obchodních dohod EU systematicky začleňována ustanovení o obchodu a udržitelném rozvoji, která obsahují závazky stran dodržovat základní pracovní normy a další úmluvy MOP, stejně jako klíčové vícestranné environmentální dohody. Ustanovení o obchodu a udržitelném rozvoji podporují relevantní mezinárodně dohodnuté pokyny a zásady v oblasti sociální odpovědnosti podniků. Rada vyzývá Komisi, aby pravidelně předkládala aktuální informace a informace o návazné činnosti ohledně uplatňování ustanovení o obchodu a udržitelném rozvoji a aby přitom účinně využívala stávající nástroje pro podávání zpráv a monitorování.

11. Rada vybízí Komisi a členské státy, aby pokračovaly v práci na soudržnosti politik ve prospěch rozvoje, jak stanoví článek 208 SFEU, ve vnitřní i vnější politice. Je zapotřebí usilovat o součinnost mezi rozvojovou spoluprací, politikou v oblasti životního prostředí a obchodními nástroji, a to zejména proto, aby mohl být plně využit jejich kombinovaný potenciál a aby mohly přispět k provádění kapitol o obchodu a udržitelném rozvoji a dalších ustanovení týkajících se udržitelného rozvoje a pokroku v nich, tak aby bylo možné dosáhnout co největšího dopadu na rozvoj. To zahrnuje budování kapacit, politický dialog a účast občanské společnosti, sociálních partnerů a dalších zúčastněných stran. Rada se zájmem očekává nadcházející přezkum společné strategie EU pro pomoc na podporu obchodu zaměřený na zvýšení součinnosti v oblasti obchodu a rozvoje, zejména pro dosažení souvisejících cílů udržitelného rozvoje.
12. Rada podporuje úsilí vynaložené na podporu odpovědných dodavatelských řetězců prostřednictvím iniciativ, jako je tzv. EU Garment Initiative (iniciativa EU v odvětví oděvního průmyslu), a iniciativ v zemědělském odvětví, jako jsou např. akční plán pro prosazování práva, správu a obchod v oblasti lesnictví (FLEGT), amsterodamské prohlášení k odlesňování a amsterodamské prohlášení k udržitelným dodávkám palmového oleje, jakož i iniciativ v dalších odvětvích. Rada důrazně vyzývá Komisi a členské státy, aby sdílely osvědčené postupy, včetně podpory nových a inovativních přístupů, a aby tyto iniciativy zintenzivnily a urychlily jejich realizaci. Užitečnými nástroji jsou v tomto směru rozvoj partnerství veřejného a soukromého sektoru pro zodpovědné získávání nerostných surovin a další iniciativy týkající se zodpovědného získávání nerostných surovin pocházejících z oblastí postižených konfliktem a vysoce rizikových oblastí.
13. Rada podporuje přístup založený na účasti mnoha stran v EU a partnerských zemích na všech úrovních. Ten může podle potřeby a s podporou delegací EU zahrnovat mezinárodní organizace, občanskou společnost a sociální partnery, soukromý sektor a vlády a případně další veřejnoprávní subjekty, jež zastávají důležitou úlohu při prosazování sociální odpovědnosti podniků v globálních hodnotových řetězcích. Hodnotnými nástroji jsou v tomto ohledu nadnárodní podnikové dohody, jako např. globální rámcové dohody, jež zahrnují dodavatele. Rada vyzývá Komisi, aby nadále podporovala opatření zaměřená na zvýšení zapojení soukromého sektoru do rozvoje a zodpovědného chování podniků.

14. Rada podtrhuje, že je zapotřebí nadále propagovat přijímání mezinárodně dohodnutých zásad, pokynů a iniciativ v oblasti sociální odpovědnosti podniků či zodpovědného chování podniků, jako jsou obecné zásady OSN v oblasti podnikání a lidských práv, iniciativa OSN s názvem Global Compact, tripartitní deklaráce MOP o zásadách pro nadnárodní společnosti a sociální politiku a směrnice OECD pro nadnárodní společnosti, a to i v zemích, jež nejsou členy OECD, což také přispěje k úsilí v boji proti korupci, protože se vytvoří otevřenější a transparentnější podnikatelské prostředí. Mělo by se prosazovat udržitelné zadávání veřejných zakázek. Zvláštní pozornost by se měla v souladu s akčním plánem pro rovnost žen a mužů 2016–2020 věnovat rovnosti žen a mužů a zajištění plné, rovné a účinné účasti žen na všech úrovních rozhodovacího procesu.
15. Rada vybízí Komisi, ESVČ a členské státy, aby zintenzivnily svou činnost v oblasti zodpovědného chování podniků. Součástí tohoto úsilí by mimo jiné bylo uplatňování národních akčních plánů v oblasti sociální odpovědnosti podniků či zodpovědného chování podniků a v oblasti podnikání a lidských práv ze strany členských států a zahájení nového akčního plánu EU v oblasti zodpovědného chování podniků v roce 2016 ze strany Komise. Tyto akční plány by měly upřesnit konkrétní opatření, s cílem řešit současné i budoucí výzvy v sociální a environmentální oblasti i v oblasti správy, a priority pro uplatňování obecných zásad OSN v oblasti podnikání a lidských práv.
